

FM 2018/003

13. Marts 2018

Michael Rosing

Samarbejdspartiet

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2018 om ekstraordinært valg til Inatsisartut

(Formanden for Naalakkersuisut)

Det er en del af demokratiets grundprincipper at en gang imellem skal vi til valgurnerne og vælge et nyt parlament. Jeg er en stor tilhænger af demokratiet og glæder mig til det kommende valg. Jeg vil derfor med det samme sige at jeg respekterer formanden for Naalakkersuisuts indstilling, og tilslutter mig nærværende lovforslag.

Men jeg har også et par bemærkninger til den måde dette valg blev annonceret på og til nogle af de forhold der knytter sig til den måde vi afholder valg på.

For det første er det uklart for mig hvorfor der blev udskrevet valg netop nu og med hvilke begrundelser. Jeg er enig i den betragtning at en almindelig forårssamling på dette tidspunkt med en snarlig udløbsdato på det siddende Inatsisartut ville resultere i en flere måneder lang valgkamp ført fra denne talerstol. Det ville trætte alle, vælgere såvel som politikere, og resultere i en grad af politikker lede som landet ikke kan være tjent med.

For det andet kan jeg ikke finde et juridisk belæg for at formanden for Naalakkersuisut kan udskrive valg mere end 3 måneder før udløbet af valgperioden uden at der foreligger en mistillids dagsorden.

Og for det tredje syntes jeg at det er forbundet med en urimelig udgift at sammenkalde Inatsisartut blot for at udskrive valg når der alligevel allerede var indkaldt til en ordinær samling. Det havde været simplere at meddele at formanden for Naalakkersuisut agtede at fremsætte et forslag om nyvalg på tingets første dag. Det var heller ikke optimalt at store dele af både Inatsisartut og Naalakkersuisut på det tidspunkt var på reje til Toronto og måtte afbryde deres deltagelse i PDAC konferencen.

Som formand for et af to nystiftede partier som var midt i at samle underskrifter da valget blev annonceret kan man ikke lade være med at tænke på om der var en smule taktik involveret i tidspunktet. Vi har indleveret vores underskrifter i går, så vi når det under alle omstændigheder, men lidt mere forudsigelighed ville have været mere demokratisk efter vores opfattelse.

Nu hvor vi taler om valg og demokrati så har jeg en ting mere på hjerte. Jeg har siddet og set finansloven igennem. Mere specifikt har jeg set efter tilskud til valgkamp. Det er ikke så forfærdeligt glædelig læsning for et nystartet parti. Så vidt jeg kan læse mig til så bliver de afsatte midler, ca. 3,6 millioner kroner

, fordelt med et grundtilskud på kr. 100.000 pr parti. Plus 100 kr. pr opnået stemme til sidste valg. Det lyder umiddelbart som en fin løsning som ligner det tilskud man får til det øvrige politiske arbejde. Men hvis man ser lidt nærmere på tallene så kan man se at der er megen sandhed i Mathæus evangeliet hvor der står "Thi den som meget har, ham skal der gives, og han skal få overflod; Men den som ikke har, fra ham skal endog det tages, som han har"

Hvis vi sammenligner med det partitilskud og det mandat tilskud som partierne får til arbejdet i Inatsisartut så får hvert parti et grundtilskud på kr. 850.000 og et mandattilskud på kr. 275.000. Det giver en vis mening fordi det koster det samme at drive et basalt partikontor uanset antallet af medlemmer, men det koster ekstra for hvert medlem der skal serviceres.

Det interessante kommer når vi holder de to beregnings metoder op imod hinanden. Når vi taler om tilskud til arbejde i Inatsisartut så udgør grundtilskuddet ca. halvdelen af det totale beløb. Det er vel at mærke for det arbejde der skal udføres på baggrund af et eksisterende valg resultat.

Til et kommende valg har vi en lignende situation hvor partierne skal dække ca. de samme valg begivenheder uanset hvor få eller hvor mange de stiller op, og uanset hvor mange de kan forvente at få valgt ind. Men her er det kun ca. 17 % af beløbet der er afsat som partitilskud og resten til mandattilskud. Det giver for mig ingen mening med mindre man ønsker at forfordele etablerede partier.

Der skal dog ikke herske nogen tvivl om at vi i Samarbejdspartiet nok skal klare os og jeg vil derfor afslutte dette mit sidste ordførerindlæg i denne valgperiode med en tak til mine kolleger her i tinget og et på gensyn.

Med disse ord indstiller jeg forslaget om valg til Inatsisartut d. 24. April 2018 til vedtagelse.